

**Författare: Ken Ham, Britt Beemer
Todd Hillard Master Books (2010)**

Already Gone - Why your kids will quit church and what you can do to stop it

(Redan borta - Varför dina barn kommer att lämna kyrkan och vad du kan göra för att förhindra det)

Recenserad av Göran Schmidt

Även om den här boken av Ken Ham med flera har gott och väl tio år på nacken och baseras på amerikanska enkätundersökningar, så känns den ytterst aktuell även för oss i Sverige och Skandinavien. Trots sitt lilla format är det en omskakande bok, med slutsatser så anmärkningsvärda att det är märkligt att den inte väckt mer uppmärksamhet än den gjort. Förhoppningsvis kan den här recensionen bidra till att den blir läst och begrundad även i vår del av världen.

Boken bygger på omfattande enkäter och telefonintervjuer med 1000 unga vuxna som vänt ryggen till kyrkan efter att tidigare ha deltagit i dess söndagsskola eller ungdomsverksamhet. I USA är det ca 60% som lämnar kyrkan. Det finns goda skäl att tro att om man hade genomfört en liknande undersökning i Sverige så skulle sannolikt andelen som lämnar vara betydligt högre än så (jfr diagrammet på sidan 11).

Undersökningen visar att de amerikanska unga vuxna som lämnat kyrkan kan indelas i två kategorier: dels de som kommit fram till att Bibeln är irrelevant, och dels de som anser att kyrkan är irrelevant. En betydande andel av ungdomarna i den första kategorin (40%) motiverar sitt avståndstagande med olika invändningar mot Första Moseboken, som att vetenskapen bevisat att det som står där inte stämmer med verkligheten. Relativt få i denna kategori har bevarat sin kristna tro. I den senare kategorin är det en betydligt högre andel som fortfarande betraktar sig som kristna.

Tidigare i det här numret (s 12) har vi nämnt om det så kallade "söndagsskolsyndromet", den statistiskt säkerställda upptäckt som redovisas i boken att den amerikanska söndagsskolundervisningen påverkar ungas värderingar och syn på kyrkan i rakt motsatt riktning än man förväntat. Bland unga vuxna som gått i söndagsskolan är det en signifikant större andel som anser att kyrkan inte är relevant för dem i förhållande till dem som inte gått i söndagsskola. Söndagsskolungdomarnas värderingar tenderar dessutom att vara liberalare, mer präglade av den allmänna tidsandan. Författarna ägnar därför en stor del av boken till att med fördjupande intervjufrågor som grund försöka analysera de bakomliggande faktorerna till detta märkliga förhållande. Man pläderar inte för att slopa söndagsskola och ungdomsgrupper utan på att reformera dess innehåll och framför allt inställningen hos de vuxna som undervisar.

En tes som författarna presenterar är att vi i kyrkan förgäves har försökt att kompensera för bristen på helhetssyn och trovärdighet. Det har vi gjort, menar man, genom att anstränga oss för att framställa kristendomen som kulturellt relevant ("cool") för den unga generationen snarare än som bibliskt relevant. Ja, Ken Ham är mycket riktigt ungdomskreationist. Han menar att resan mot föreställningen att Bibeln är historiskt och faktamässigt irrelevant inleddes med 1700-talets idé om väldiga tidsrymder. Det anser han vara den utan jämförelse enskilt viktigaste orsaken till att Bibeln inte

framstår som trovärdig i vår tid. Årsmiljonerna i sig är tillräckliga för att förpassa 1 Mos 1-11 till myternas värld, med eller utan evolution.

Summan av boken kan formuleras så här: Om kristendomens relevans och trovärdighet ska kunna upprättas behövs först och främst bön. Därefter behövs såväl skapelseapologetik som allmän apologetik för att försvara Bibelns trovärdighet från dess första vers. Men det förutsätter också att vi som kristna är trovärdiga - vi måste leva som vi lär. Och att vi som föräldrar ikläder oss huvudansvaret för våra barns kristna fostran i enlighet med den bibliska mönsterbilden och inte lutar oss tillbaka och abdikerar genom att delegera det helt och hållet till kyrkans olika verksamheter.

I de sista kapitlen riktar sig författaren med konkreta råd till olika kategorier av kristna: föräldrar, lärare, ungdomspastorer och pastorer. För varje kategori presenteras ett stort antal (engelskspråkiga) resurser i form av bok- och webbreferenser.

Ett väl tilltaget appendix innehåller alla frågor som ställts i undersökningen och de olika alternativens svarsfrekvenser. Materialet bör kunna utgöra ett viktigt underlag för en motsvarande framtida svensk och/eller skandinavisk undersökning.

I appendix finns också 15 viktiga frågor som alla föräldrar och ledare bör kunna besvara och kommunicera till de unga.

TILL SIST...

Efter att ha läst boken lyckas jag inte riktigt tränga undan den obekväma känslan av att se ett problem och dess lösning men samtidigt ana att lösningen av många av vår tids kristna kommer att uppfattas som alltför radikal. Riskerna finns därför att boken inte kommer att läsas av dem som bäst skulle behöva det. Men jag hoppas innerligt att jag har fel, det är nämligen alltför mycket som står på spel